

Tey gomlu klára seg ikki:

Hava 71 krónur at liva fyri um dagin

– Á Tvøroyri, og øðrum bygðum við, noyðast pensionistar at betala ímillum 400 og 800 krónur í skatti hvønn mánaða. Fólkapensiónin er so lá, at tað er ómøguligt hjá gomlum fólki at klára seg, hava tey ikki spart pengar saman í yngri árum

ÁKI BERTHOLDSSEN

– Táið allar fastar útreiðslur eru drignar frá, hevur ein fólkapensiónistur bara 71 krónur eftir til mat, klæðir, at halda hús fyri og til at liva fyri annars.

Hetta visir ein kanning, sum Tvøroyrar býráð hevur gjørt av umstøðunum hjá

pensionistunum í kommununi.

Táið býráðsformaðurin í Tvøroyri, Páll Vang, beyð eldri føroyingum úr øllum landinum vælkomnum til eldradagin, sum pensionistafelagini kring landið skipaðu fyri á Tvøroyri leygardagin, segði hann m.a. at kommunan hevði kannað umstøðurnar hjá pensionistunum og hann visti á, at tá ið allar fastar útreiðslur vóru drignar frá, t.d. skattur, streymur, olja, útvirp, sjónvarp og annað, vóru bara 71 krónur eftir um dagin til mat, klæðir, at halda hús fyri, og til lívsins upphald annars.

Hann segði, at kommunan hevði gjørt kanningina av tí at tað hoyrdust dag og dagliga frá eldri fólki, at tey fingi ikki endarnar at røkka saman.

– Tað er væl skiljandi, tí pensiónin er so lá.

Hinvegin er tað bara part-víst rætt, tá ið sagt verður, at grundupphæddin í pensiónini er skattafri.

– Tað er rætt, at pensionistar betala ikki landsskatt.

– Men í nógvum kommunum noyðast teir at betala kommunuskatt.

Alt var ikki tann beri álvari. Tað blivu eisini stundir at strekkja stírnaðar limir eitt sindur. Á eldradegnum gjørdur tey lættan fimleik undir konu leiðslu Unn Dimon, fysioterapeuti

– Tað kemst av, at tá ið pensionistar fingi skattalættan, sum skuldi gera grundupphæddina skattafri, gingu landsins myndugleikar út frá einum miðal kommunuskattaprosentið uppá 18 ella 19%.

– Men tíverri eru nógvir kommunur, ikki minst í Suðuroynni soleiðis fyri, at skattaprosentið er væl om-anfyri 18 ella 19.

– Tvs, at í hesum kommunum betala pensionistarnir skatt.

Páll Vang segði, at á Tvøroyri betala pensionistarnir ímillum 400 og 800 krónur um mánaðin í skatti av eini fólkapensión, sum frammanundan er ov lítil.

Mugu sleppa undan

Páll Vang helt, at tað er neyðugt at landsstýrið finnur eina loysn fyri pensionistarnir í teimum kommunum, har teir noyðast at betala skatt.

Sjálv hevði Tvøroyrar Kommuna kannað møguleikan fyri at hava ymiskt skattaprosentið, so at skattaprosentið var lægri fyri pensionistar enn fyri onnur, men tað letur seg ikki gera.

Páll Vang segði, at serliga

húsaútreiðslur kunnu verða ein byrða hjá eldri fólki. Tí fagnaði hann stórliga ætlanum at brúka Húsálansgrunnin at fígga eldraibúðir við og hann vónaði, at tað eisini fór at koma útjaðarum til góðar.

Annars vónaði hann, at tað fór at bera til at finna eina loysn, so at heimahjálpið ikki bara var um dagin, men at tað eisini bleiv skipað ein náttavakt, sum kundi leypa inn á gólvið hjá eldri fólki eina tveir, trýggjar verðir um

maðurin á Tvøroyri, okkurt fór at spyrjast burtúr eldradegnum, at tað ikki bleiv tað bera tos.

Pensiónirnar upp

– Tað, sum er mest átrókanði hjá okkum pensionistum er at fáa pensiónina upp. Símun Pauli Poulsen í Fuglafjarði er púra samdur við býráðsformannin á Tvøroyri um at pensiónin er ov lá.

– Samanborin við livikostnaðin skal pensiónin í

Og har stendur so ovast á listanum at fáa pensiónina hækkaða.

Men annars eru eisini nógv onnur mál á listanum, sum hann ikki vil út við enn, fyrr enn landsstýrið og pensionistafelagið hava tosað saman um tey.

Neyðugt at hittast

Hetta er aðru ferð at eldradagur er í Føroyum. Hin var í Nordurlandahúsinum í 1993.

Ætlanin er nú at hava

Gamlir kenningar hittast. Sammi høvdu ikki sæst leingi og vóru fegin at hittast aftur

náttina eisini.

– Tað kundi bótta nógv um tørvin á plássum á røktarheimum og ellisheimum, helt hann.

Kreppan ikki av

Páll Vang segði, at kreppan, hevur serliga rakt útjaðaran í Føroyum.

– Á Tvøroyri er aldursbólkurin av teimum 20 til 24 ára gomlu, er minkaður heili 48% seinastu 10 árin.

Hann ivaðist ikki í, at gongdin var tann sama í útjaðaranum annars.

– Tvs, at úrlitið verður, at fjöldin av eldri veksur munandi, og tað setir politikarum krøv.

– Nei, kreppan er ikki av enn, verða ikki stór tiltøk sett í verk, er útjaðarin í Føroyum deyður um 30 ár, segði Páll Vang.

Annars vónaði býráðsfor-

Føroyum hækka kanska eini 50%, skal hon koma á hædd við pensiónirnar í londunum rúndanum okkum, sigur hann.

Símun Pauli Poulsen er skrivari í Landsfelag Pensionistanna og formaður í eldradaganevndini.

Hann sigur, at sjálvt í Írlandi, har tað er nógv biligari at liva enn í Føroyum, er pensiónin hægri enn her.

Og so leggur hann afturat til stuttleika, at í Írlandi ferðast pensionistar ókeypis í bussi og toki og teir fáa eisini ávísa nøgd av smøri ókeypis um vikuna.

Men pensionistafelagið liggur ikki á latu síðuni.

Tey hava handað landsstýrinum eitt drúgt og væl gjøgnumarbeiðt uppskot um, hvussu bótta eigur at verða um umstøðurnar hjá pensionistum.

eldradagar hvørt ár og ætlandi verða teir næstu í Nordoyggjum komandi heyst.

Símun Pauli Poulsen heldur, at tað er neyðugt at pensionistar úr øllum landinum hittast eina ferð um árið at tosa um felags viðurskipti og at koma við uppskotum um, hvussu bótast kann um umstøðurnar hjá teimum.

– Eitt annað endamálið við hesum tiltakið er at fáa landsstýrið at siga sína hugsan um viðurskiptini hjá teimum eldru og eldrapolitik.

Eini 200 fólk úr øllum landinum høvdu meldað seg til eldradagin á Tvøroyri.

Men tað víðari sera illa, og tí vóru nógv avboð, men tað mundi vera væl yvir 100 pensionistar komnir saman á Tvøroyri kortini.

Tað er neyðugt at landsins myndugleikar myndugleikar taka støðuna upp so at eisini teir pensionistar, sum búa í kommunum við høgum skattaprosentið, eisini verða skattafri, segði Páll Vang, býráðsformaður á Tvøroyri, Uttast hm, her í práti við Mervyn Dimon, pensionist, og Jákup Magnussen, útvarpsmann